

Standardiseringsprosessen og ulike tilnærminger til standarden

Marit Hauken, Standard Norge

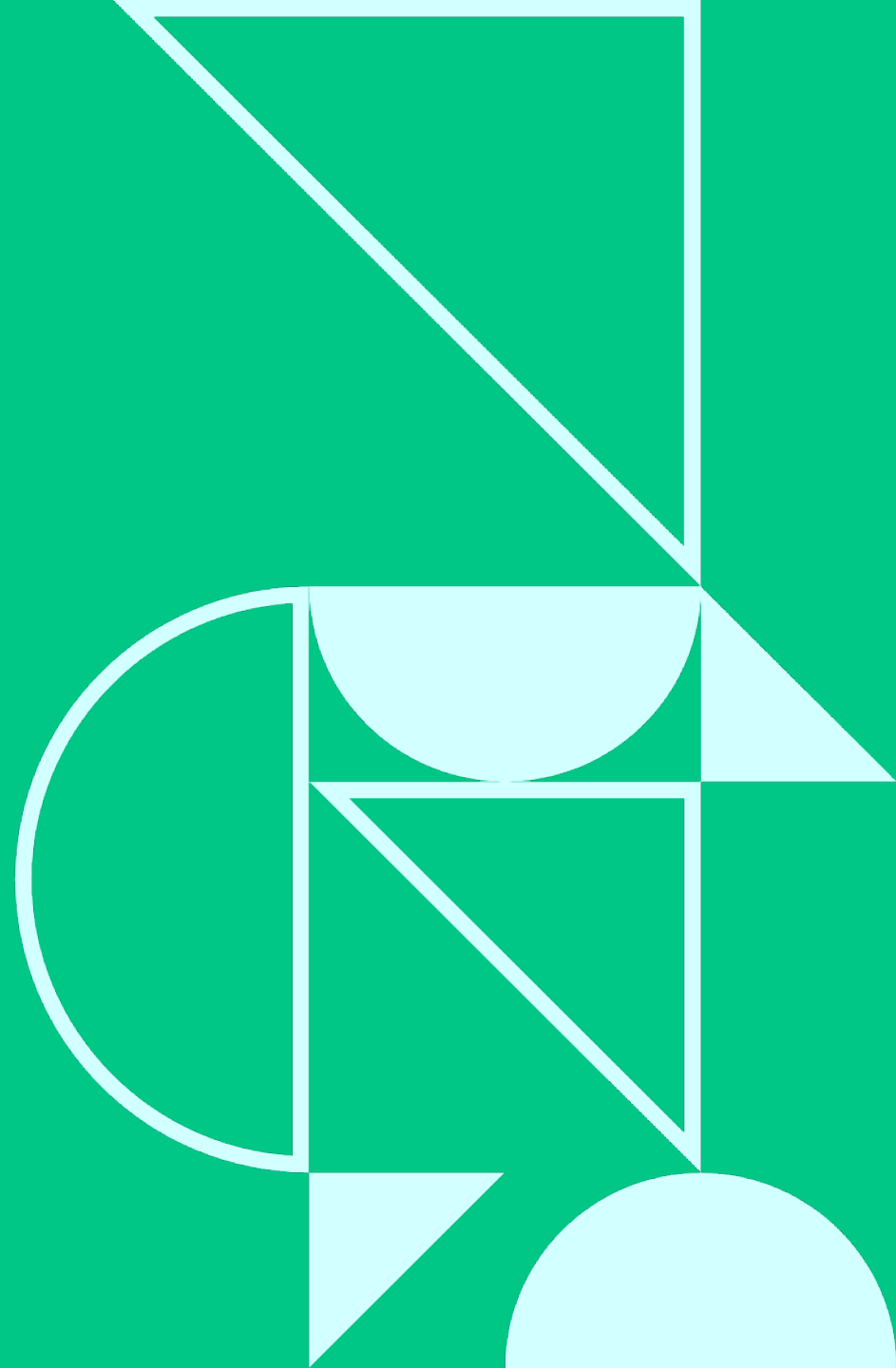
Innhold

1. Hvilke muligheter ligger i standardisering nasjonalt og internasjonalt?
2. Hvordan foregår standardiseringsprosessen?
3. Ulike tilnærminger til en standard om varmebehandling av jord

1

Hvorfor standarder?

Tenk deg en verden uten...

Tenk deg en verden uten ...

Tenk deg en verden uten ...

«*Standard*

Dokument til **felles** og **gjentatt** bruk, fremkommet ved **konsensus** og vedtatt av et **anerkjent organ** som gir regler, retningslinjer eller kjennetegn for aktiviteter eller resultatene av dem for å oppnå **optimal orden** i en gitt sammenheng».

Internasjonal definisjon

Eller sagt på en annen måte:

En standard er en felles «oppskrift» på hvordan noe skal lages eller gjennomføres, og standardisering er prosessen fra idé til ferdig utviklet standard.

Bærekraft

Standarder er effektive verktøy som bidrar til en bærekraftig framtid

Innovasjon

Standarder er fundamentet for videre utvikling og innovasjon

Effektivitet

Standarder bidrar til at vi sparer tid og penger, og gir forutsigbarhet

Markedsadgang

Standarder åpner nye markeder for store og små virksomheter

**Standarder gir samfunns-
og næringsnytte**

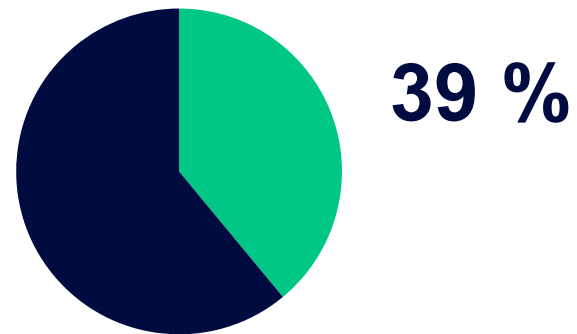

Tydelige resultater:

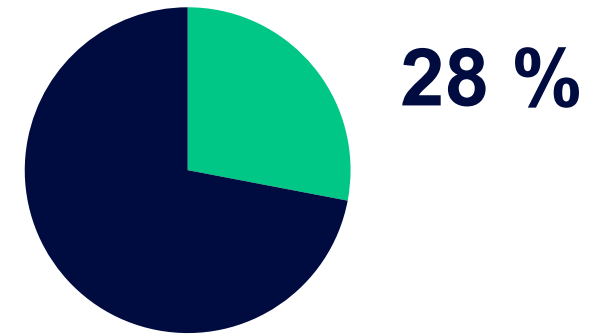
Bruk av standarder bidrar til betydelig økning i arbeidsproduktivitet og BNP

Årlig vekst i
arbeidsproduktivitet

Arbeidsproduktiviteten i Norden
i perioden 1976-2014

Veksten i BNP i de nordiske
landene 1976-2014

Markedet åpner seg:

Tre av ti virksomheter får økt markedsadgang

34%

Forbedrer
markedsadgangen

32%

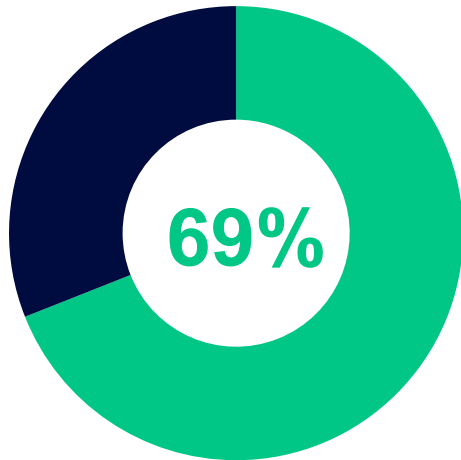
Forbedrer kvaliteten
på varer og tjenester

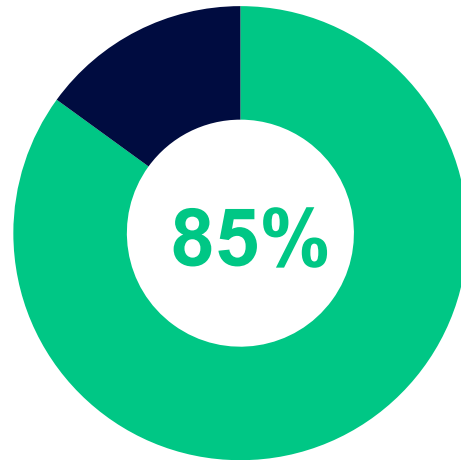
26%

Reduserer risiko f.eks.
knyttet til produksjonsfeil
og ulykker

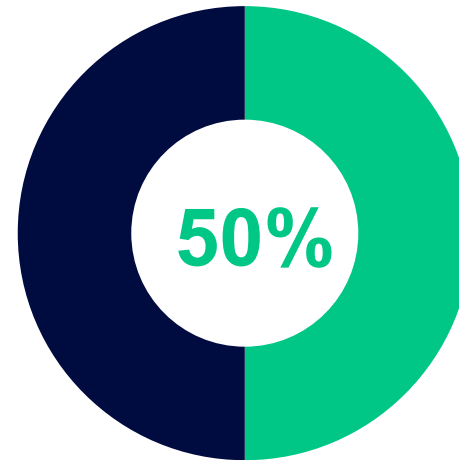
Skaper troverdighet:

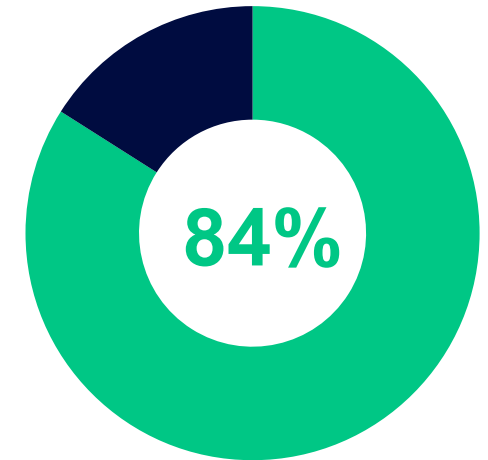
**Enklere å
eksportere**

Skaper tillit

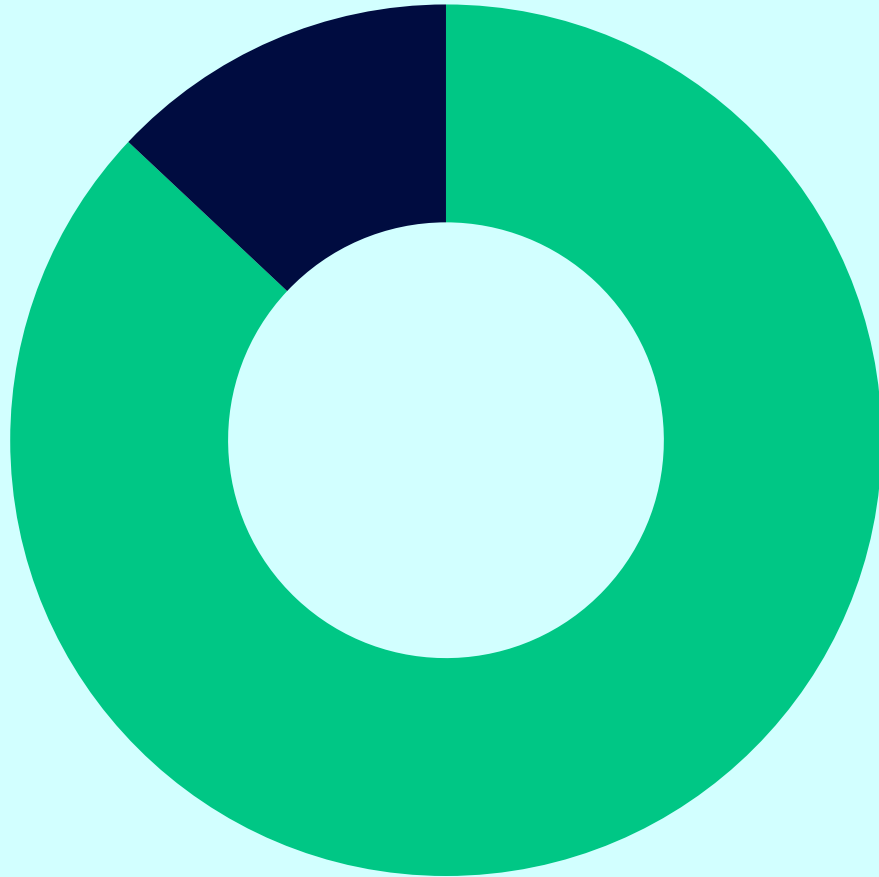

**Reduserer
miljøpåvirkning**

**Bidrar til å
overholde regelverk**

87%

av virksomhetene anser
standardisering som
en viktig del av sine framtidige
forretningsplaner

FNs bærekraftsmål

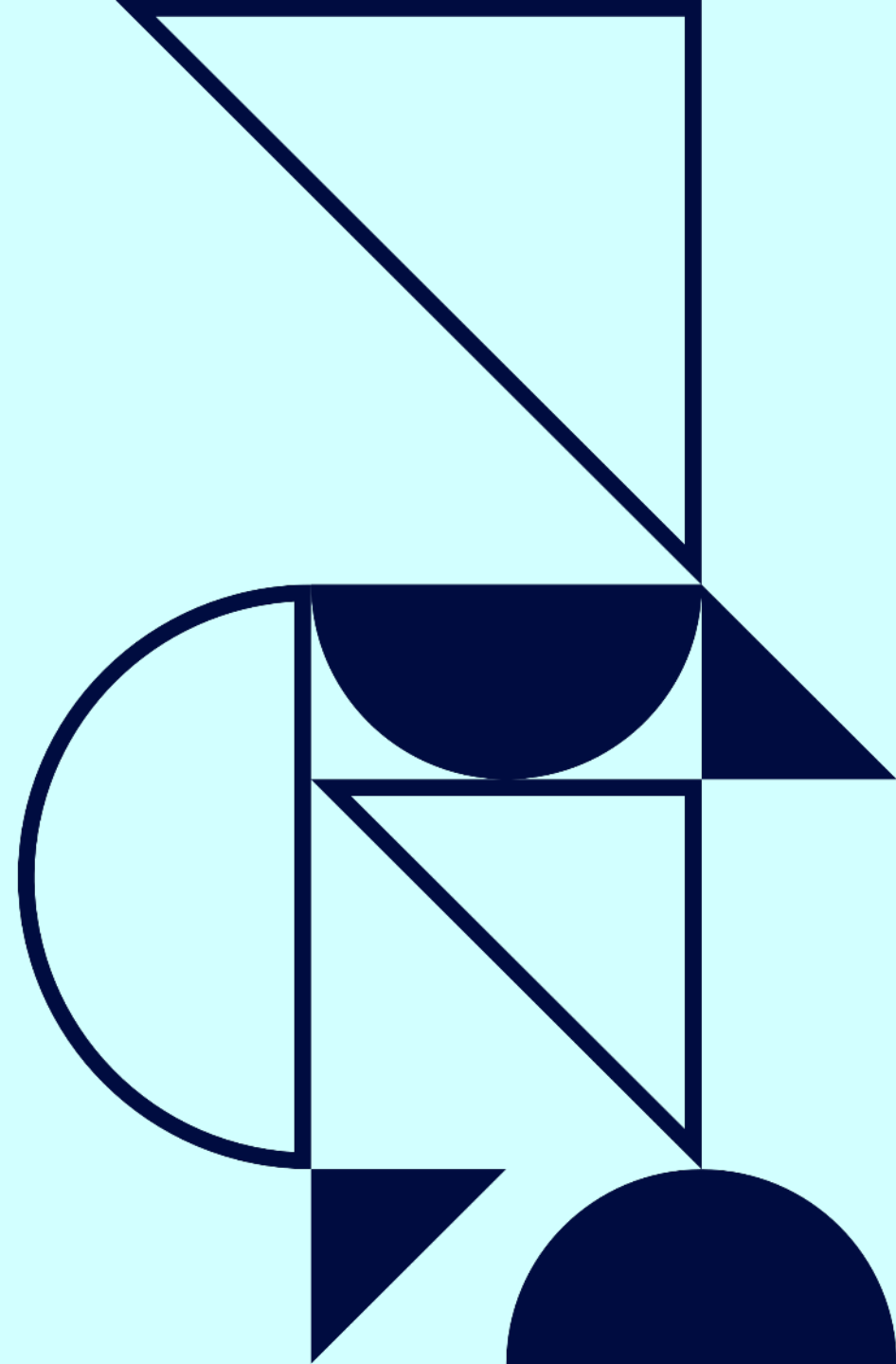
Tusenvis av standarder bidrar til måloppnåelsen

2

Slik gjør vi det

Fra idé til ferdig standard

Hvilke standarder som produseres og innholdet i dem styres av samfunnets og markedets behov. Standard Norge har infrastrukturen og kompetansen som gjør standardisering mulig.

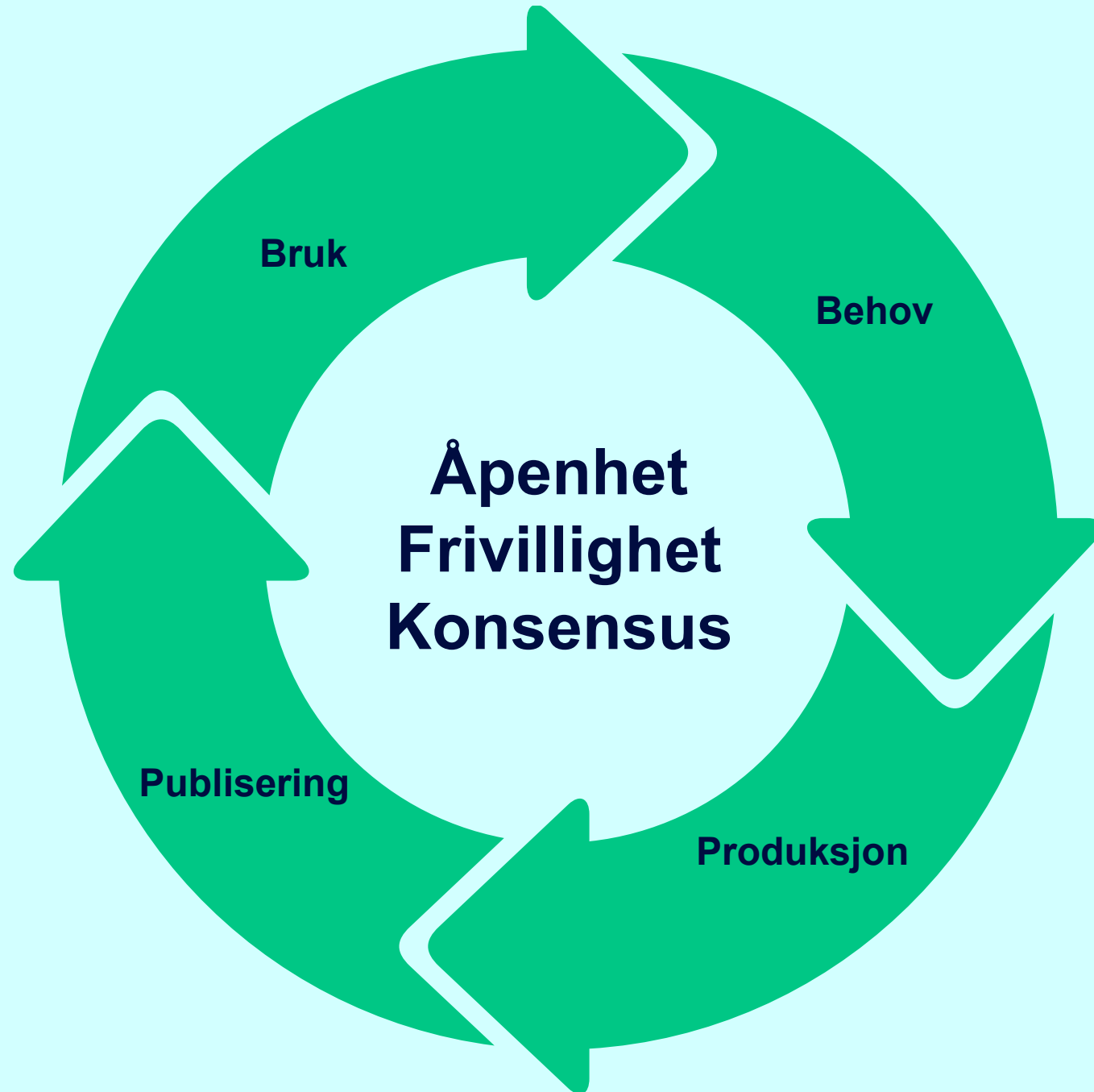
4 ting du trenger å vite om standarder

Skrives
av fagfolk

Angir
krav

Frivillig å
bruke

Bygd opp
likt

Standardiseringskomiteer

Utviklingen av standarder foregår på en åpen og demokratisk måte, alle kan bidra

Hvordan lages en standard?

Standardiseringsprosessen

Før oppstart

- Kvalifisere idé og få godkjenning av prosjekt
- Skaffe finansiering
- Utarbeide mandat og nedsette komité

Selve arbeidet

- Etablere komiteen og velge komitéleder
- Utarbeide utkast til standard (komitémøter)
- Gjennomføre høring og revidere utkastet (komitémøter)
- Fastsette dokumentet som Norsk Standard

Etterpå

- Aktualitetsvurdering og eventuelt revisjon

Standard Norge har egne regler for standardiseringsarbeid

Standarddokumentenes innhold

- Utformes i henhold til gjeldende skriveregler
- Mange hensyn som skal ivaretas:
  - Bærekraftsaspekter (miljø, klima, sirkulær økonomi osv.)
  - Tilpasning for små og mellomstore bedrifter
  - Egnethet for samsvarsvurdering

3

Standard om varmebehandling av jord

Ulike tilnærminger

Hva skal standarden omfatte?

- Behandling av oppgravde masser?
- Behandling av jordbruksarealer?

Hva slags type standard er det?

- Krav til utførelse
- Krav til en prosess
- Krav til et produkt

Hva slags dokument skal det bli?

- Norsk Standard (NS)
- Teknisk spesifikasjon (SN-NSPEK)
- Teknisk rapport (SN-R)
- Tillegg til NS 3420-K:2022

Klare avgrensninger (start – slutt) er nødvendig hvis standarden skal brukes til ansvarsfordeling i prosjekter.

Hva skal standarden ikke dekke?

Andre forhold

En norsk standard kan være utgangspunkt for en europeisk standard. Må uansett notiseres til CEN.

Relaterte komitéer internasjonalt (ISO)

- **Jordkvalitet** (ISO/TC 190 Soil quality) - Følges av SN/K 134 Jord, avfall, slam
- **Biologisk mangfold** (ISO/TC 331 Biodiversity) – Følges av SN/K 500 Biologisk mangfold (under etablering)
- **Miljøledelse** (ISO/TC 207 Environmental management) – følges av SN/K 127 Miljøledelse
- **Sirkulærøkonomi** (ISO/TC 323 Circular economy) – Følges av SN/K 583 Sirkulærøkonomi
- **Gjødsel og kalk** (ISO/TC 134 Fertilizers, soil conditioners etc.) – Følges av SN/K 133 Gjødsel og kalk
- **Avløpsslam** (ISO/TC 275 Sludge recovery, recycling, treatment and disp.) – Følges av SN/K 134 Jord, avfall, slam

Tilsvarende finnes også på europeisk nivå (CEN)

Standard
Norge

Kort om oss

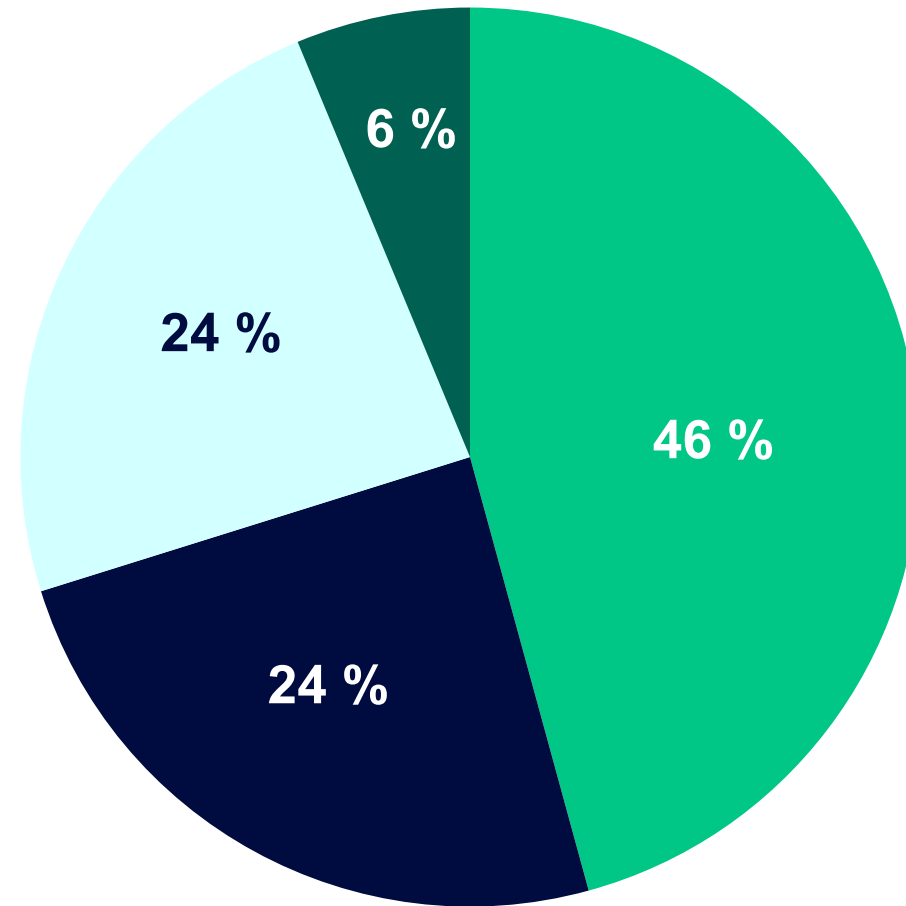
– en organisasjon i vekst

- Privat, uavhengig, medlemsorganisasjon, non-profit
- Etablert 2003, røtter til 1923
- Standarder på de fleste områder
- Medlem i CEN og ISO
- Kunnskapsbedrift med ca. 70 ansatte
- Eier og utgir Norsk Standard, beskyttet varemerke
- Utgir NORSOK

Bredt spekter av medlemmer

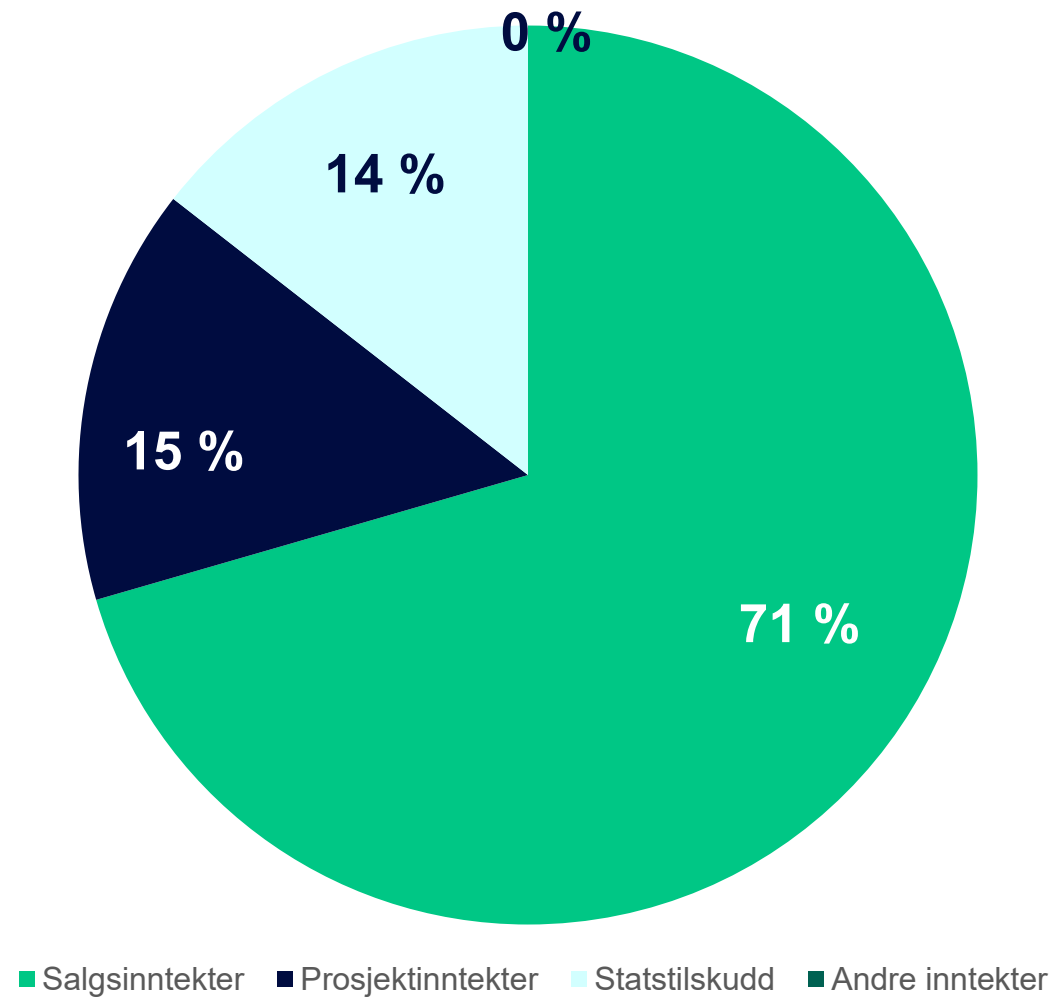

Vår finansiering

■ Royalty ■ Prosjektinntekter ■ Statstilskudd ■ Andre inntekter

Konsernfinansiering

Takk for oss!

Følg oss gjerne på sosiale medier

67 83 86 00

info@standard.no

www.standard.no